

I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

[...]

(1) Đồng bào ta ngày nay cũng rất xứng đáng với tổ tiên ta ngày trước. (2) Từ các cụ già tóc bạc đến các cháu nhi đồng trẻ thơ, từ những kiều bào ở nước ngoài đến những đồng bào ở vùng tạm bị chiếm, từ nhân dân miền ngược đến miền xuôi, **ai** cũng một lòng nồng nàn yêu nước, ghét giặc. (3) Từ những chiến sĩ ngoài mặt trận chịu đói mấy ngày để bám sát lấy giặc đang tiêu diệt giặc, đến những công chức ở hậu phương nhịn ăn để ủng hộ bộ đội, từ những phụ nữ khuyên chồng con đi tòng quân mà mình thì xung phong giúp việc vận tải, cho đến các bà mẹ chiến sĩ săn sóc yêu thương bộ đội như con đẻ của mình. (4) Từ những nam nữ công nhân và nông dân thi đua tăng gia sản xuất, không quản khó nhọc để giúp một phần vào kháng chiến, cho đến những đồng bào điền chủ quyên đất ruộng cho Chính phủ... (5) Những cử chỉ cao quý đó, tuy khác nhau nơi việc làm, nhưng đều giống nhau nơi lòng nồng nàn yêu nước.

[...]

*(Hồ Chí Minh, Tinh thần yêu nước của nhân dân ta,
Sách Ngữ Văn lớp 7 - NXB Giáo Dục Việt Nam,
Tái bản lần thứ 17, năm 2020)*

Câu 1 (0,5 điểm). Văn bản trên thuộc thể loại nào? Trong đoạn trích Hồ Chí Minh đã khẳng định điểm giống nhau của các hành động của nhân dân là gì?

Câu 2: Xác định nội dung chính của đoạn văn? Đoạn văn được trình bày theo cách nào? Vì sao?

Câu 3: Từ “ai” được in đậm trong đoạn văn là đối tượng nào trong ngữ liệu?

Câu 4: Xác định 1 từ Hán Việt có trong câu “Đồng bào ta ngày nay cũng rất xứng đáng với tổ tiên ta ngày trước. “ ? Giải thích nghĩa của từ Hán Việt vừa tìm được?

Câu 5: Theo em, Lòng yêu nước là gì? Hãy nêu một vài hành động của em có thể thực hiện để thể hiện lòng yêu nước bằng 3 hoặc 4 câu văn?

Đề 2:

Về *cội nguồn dân tộc* Việt Nam, thì “con Rồng cháu Tiên” cũng là một bản sắc văn hóa Việt Nam rất đặc biệt. Trong gần một thế kỷ qua, hàng năm, Việt Nam có ngày giỗ Tổ Hùng vương (10/3 âm lịch) - một ngày lễ mà người Việt Nam, dù ở trong nước hay ở nước ngoài, đều nhớ về tổ tiên, cội nguồn của dân tộc mình. Về điều này, GS Trần Quốc Vượng cho rằng: Người ta bảo: Văn hóa là một hệ chuẩn mực, mật mã, giá trị, biểu tượng. Con người - chính vì nó là người - không chỉ có một “thế giới thực” (monde réel) mà còn sáng tạo ra một “thế giới các biểu tượng” (monde de représentations) *mô phỏng rồi dẫn dắt* trở lại hiện thực. Một biểu tượng kỳ vĩ đặc sắc của dân tộc và văn hóa Việt Nam, chẳng biết rõ xuất hiện từ bao giờ, nhưng chậm lắm là từ thế kỷ X, đó là *con rồng*. Rồng là biểu tượng của *cội nguồn dân tộc*. Con Rồng cháu Tiên, con Hồng cháu Lạc, con của mẹ tiên Âu và bố rồng Lạc[5]. Trong một thế giới, mà ranh giới giữa các quốc gia có thể xác định được bằng đường biên giới “cứng”, thì trước xu thế toàn cầu hóa, trong đó có toàn cầu hóa về văn hóa, tính chất “cứng” của đường biên giới đó, lại khó giữ, nó được “mềm hóa” nếu các dân tộc nói chung, Việt Nam nói riêng, không giữ được bản sắc của dân tộc mình, không nhận diện được bản thân mình, hay nói cách khác, không biết mình là ai? Từ đâu đến?. Vì thế, bản sắc dân tộc là cái Việt Nam rất cần có và phải có bằng được, để nhận biết được mình, cái đó chính tạo ra “*bản lĩnh dân tộc*”.

PGS, TS. ĐÀO TUẤN THÀNH
Trường Đại học Sư phạm Hà Nội

Câu 1: Xác định luận điểm của ngữ liệu trên? Xác định 1 bằng chứng được sử dụng trong ngữ liệu?

Câu 2: Trong ngữ liệu, tác giả đã đưa ra một biểu tượng kỳ vĩ đặc sắc của dân tộc và văn hóa Việt Nam đó là gì?

Câu 3: Đoạn ngữ liệu trên được trình bày theo cách nào? Vì sao?

Câu 4: Xác định trợ từ có trong câu : “Con người - chính vì nó là người - không chỉ có một “thế giới thực” (monde réel) mà còn sáng tạo ra một “thế giới các biểu tượng” (monde de représentations) mô phỏng rồi dẫn dắt trở lại hiện thực.”. Xác định chức năng của trợ từ vừa tìm được ?

Câu 5: Qua đoạn ngữ liệu và hiểu biết của bản thân, em thấy mình đã làm gì và cần làm gì để gìn giữ bản sắc văn hóa của dân tộc? (trình bày khoảng 3, 4 câu văn)